

Ocells rars a Catalunya

Informe del Comitè Avifaunístic de Catalunya 2012, 2013 i 2014

Rare birds in Catalonia. Report of the Catalan Avifauna Committee 2012, 2013 & 2014

MARCEL GIL-VELASCO, ALBERT BURGAS, MANOLO GARCÍA, MARC ILLA, XAVIER LARRUY, ÀLEX OLLÉ I MARTÍ FRANCH*.

*Membres del Comitè Avifaunístic de Catalunya cac@ornitologia.org

ABSTRACT

4th report of the Catalan Avifauna Committee (CAC): rare birds in Catalonia 2012-2014 This report presents accepted records of those species considered to be rare only at a Catalan region level, and thus assessed by the Catalan Avifauna Committee (CAC), in contrast to nationally rare species that are assessed by the Spanish Rarities Committee (CR-SEO). CAC assessed no records of new species for the Catalan list during this period, although some nationally-rare additions to the Catalan list were assessed by CR-SEO (see Copete et al. 2015). This report also includes data from the collection at Barcelona Natural History Museum: some of the specimens found in the collection, such as Snow Bunting and Baillon's Crake, are accepted as representing the first records of those species in Catalonia.

Introducció

Aquest és el quart informe del Comitè Avifaunístic de Catalunya (CAC). Comprèn majoritàriament citacions d'ocells rars corresponents als anys 2012 a 2014, però també d'anys anteriors. Per a cada registre s'indiquen, per ordre, l'any en què ha tingut lloc la primera observació dels ocells involucrats, la comarca, la localitat i el municipi, si han estat capturats per a l'anellament o se'n conserven altres evidències (fotografies, enregistraments de so o vídeo, plomes o cadàvers sencers, mostres, ...), el nombre d'exemplars detectats, el seu sexe i edat quan s'han pogut determinar, l'interval de dates en què es coneix la seva presència i el nom i cognom dels autors del registre. L'ordre de presentació de les citacions per a cada taxó és estrictament cronològic, ordenant-les de la més antiga a la més recent. A tal efecte, per als intervals es té en compte la data de la primera observació.

Els números entre parèntesi que segueixen els noms de cada taxó (nom català seguit del científic) indiquen: (1) el nombre total acumulat d'individus involucrats en (2) el número de citacions homologades. S'assenyala expressament quan l'homologació d'una citació suposa l'entrada del taxó a la [Llista Patró dels ocells de Catalunya](#). Les observacions de cada taxó es posen en context mitjançant un petit text introductiu. Aquest aporta informació sobre les circumstàncies que envoltaren les observacions, tals com fenòmens

meteorològics o incursions ocasionals al nostre país o en països veïns.

Els autors de les observacions poden remetre les seves citacions mitjançant el correu electrònic (cac@ornitologia.org) o el correu postal (C/.Girona 168, entresòl 5^a, 08037 Barcelona). Totes aquelles observacions de les espècies incloses a la llista de taxons homologables ([disponible al web](#)) entrades al portal ornitho.cat que incloguin una fotografia o un enregistrament sonor també seran sotmeses automàticament a homologació. La fotografia aportada a ornitho.cat podrà ser utilitzada en el següent informe del CAC. En el web del CAC es pot [descarregar la fitxa d'homologació](#) per a comunicar les citacions.

La seqüència taxonòmica que s'ha utilitzat en l'informe és la de la Llista Patró 4.1 (Gil-Velasco et al. 2015), basada en la del Comitè Taxonòmic de la Association of European Records and Rarities Committees (AERC TAC 2015) i amb les modificacions suggerides posteriorment pel British Ornithologists' Union Records Committee (Sangster et al. 2015).

Els següents membres del CAC han emès el seu veredictat en algunes o en totes les citacions que es relacionen en el present informe i han redactat els textos introductoris de cada espècie: Albert Burgas, Àlex Ollé, Martí Franch, Miguel Ángel Fuentes, Marcel Gil, Manolo García, Marc Illa i Xavier Larruy.

◀ **Foto 1** Oca de galta blanca *Branta leucopsis*. 17 de gener de 2011, Sèquia Major, Vila-seca i Salou, Tarragonès (Albert Cama).

Citacions acceptades

Anser albifrons (12/8)

Oca riallera grossa

Es tracta dels primers registres homologats als Aiguamolls de l'Empordà, localitat on sembla que s'estigui regularitzant la seva hivernada, ja que s'ha detectat anualment des de l'hivern 2010/11 fins al present any. Aquesta tendència coincideix amb l'increment del nombre d'oques vulgars hivernants que s'està donant als Aiguamolls (A. Ollé com. pers.) i l'augment d'oques rialleres grosses hivernants que ha experimentat l'oest del continent europeu en els darrers anys (De Juana 2006).

2005. Alt Empordà. El Cortalet i altres zones de la Reserva Integral 2, Aiguamolls de l'Empordà, Castelló d'Empúries. Hi ha fotografies. 1 exemplar adult entre el 19 de novembre de 2005 i l'11 de febrer de 2006 (Marcel Gil Velasco; Jordi Martí-Aledo).

2012. Alt Empordà. Diverses localitats del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà. Hi ha fotografies. 2 exemplars, 1 adult i 1 jr hivern del 6 de desembre de 2012 a l'1 de gener de 2013 en el cas de l'adult i el 22 de gener en el cas del 1 hivern (Enric Badosa et al.).

2013. Alt Empordà. El Cortalet, Aiguamolls de l'Empordà, Castelló d'Empúries. Hi ha fotografies. 2 exemplars de primer hivern entre el 31 d'octubre de 2013 i el 9 de febrer de 2014 (Àlex Ollé; Martí Franch).

Branta leucopsis (9/4)

Oca de galta blanca

La present observació fa referència al grup més gran homologat a Catalunya. 6 exemplars sobrepassa amb escreix les anteriors citacions d'exemplars solitaris detectats al nostre país. A més a més, l'estada d'aquest grup d'oques de galta blanca s'allargà durant gairebé dos mesos, el que podríem considerar una hivernada completa en un hàbitat que, tot i presentar certes similituds, s'allunya força dels pòlders humits centre-europeus.

2010. Tarragonès. Sèquia Major, Vila-seca. Hi ha fotografies. 6 exemplars d'edat indeterminada entre el 28 de desembre de 2010 i el 22 de febrer de 2011 (Txiki López; Camilo Albert)

Branta bernicla (10/7)

Oca de collar

S'accepten tres noves citacions corresponents a exemplars observats al Delta de l'Ebre. Una fa referència a 4 exemplars hivernants a la Badia dels Alfacs, mentre que les altres dues corresponen al pas pre-nupcial, una al Goleró (Badia del Fangar), la zona de Catalunya amb més observacions de l'espècie, i l'altra a la Tancada. Totes tres observacions s'han realitzat en hàbitats molt similars: zones d'aigües tranquil·les i poc profundes.

2011. Montsià. Barra del Trabucador, Parc Natural del Delta de l'Ebre, Amposta. Hi ha fotografies. 4 exemplars, 3 adults i 1 jr hivern el 23 de gener de 2011 (Vicente Francisco Tamarit).

2013. Baix Ebre. El Goleró, Parc Natural del Delta de l'Ebre, Amposta. Hi ha fotografies. 1 exemplar Euring 4 el 5 d'abril de 2013 (Xavier Bayer i Roger Fornos).

2014. Montsià. La Tancada, Delta de l'Ebre, Sant Jaume d'Enveja. Hi ha fotografies. 1 exemplar de 2n any calendari entre el 15 de febrer i el 16 de març (Ricard Gutiérrez; Carles Vendrell i Manolo Sánchez).

Marmaronetta angustirostris (11/5)

Xarxet marbrenc

Localitats habituals d'aparició d'aquesta espècie, especialment pel que fa al Delta de l'Ebre, on s'hi reproduceix des del 2008. L'observació del Delta del Llobregat destaca pel fet de produir-se a la tardor, essent la primavera i l'estiu quan es produeixen la majoria d'observacions fora del Delta de l'Ebre.

2011. Montsià. Pont de Través, Parc Natural del Delta de l'Ebre, Sant Jaume d'Enveja. Hi ha fotografies. 2 exemplars (1 mascle i 1 femella) d'edat indeterminada el 30 de gener (Aleix Comas).

▲ Foto 3 Ànec capblanc *Oxyura leucocephala*. Sèquia Major, Vila-seca i Salou, Tarragonès, 3 d'abril de 2013 (Camilo Albert)

2011. Baix Llobregat. Cal Tet, Delta del Llobregat, El Prat de Llobregat. Hi ha fotografies. 1 exemplar de 1r any calendar el 22 d'octubre (Pedro Bescós).

Aythya marila (4/3)

Morell buixot

Tot just presentem la segona i la tercera citacions homologades, tot i tractar-se d'una espècie amb força observacions hivernals publicades del període 1985-2000 (per exemple a Clavell 2002). L'exemplar del riu Francolí va fer una breu escala migratòria en un indret sense citacions prèvies, mentre que el de Viladecans posa de manifest l'interès ornitològic que pot arribar a assolir una petita bassa de laminació.

És probable que actualment la seva aparició sigui més escassa que durant el segle xx, tal i com està succeint amb altres anàtides hivernants, com el morell de plomall *Aythya fuligula*.

El baix nombre de registres homologats es deu principalment a l'absència de fotografies de les citacions prèvies i a la seva dificultat d'identificació respecte les femelles i juvenils de morell de plomall.

2011. Tarragonès. Port de Tarragona, Tarragona. Hi ha fotografies. 1 exemplar juvenil el 13 de novembre (Albert Cama).

2014. Baix Llobregat. Bassa de laminació, Viladecans, i Can Dimoni, Sant Boi de Llobregat. Hi ha fotografies. 1 mascle d'edat indeterminada entre el 14 de febrer i el 2 de març (Carles Oliver; Lluís-Xavier Toldrà Bastida).

Oxyura leucocephala (8/3)

Ànec capblanc

Únicament s'han homologat 3 registres fins ara, tot i tractar-se d'un ànec que actualment es considera d'aparició més o menys regular al delta de l'Ebre (Bigas 2012).

Fora d'aquesta àrea la seva observació és molt rara, de manera que és molt destacable l'avistament per primera vegada

▲ Foto 2 Baldriga capnegra *Puffinus gravis*. Badia de Roses, 16 d'abril. (Àlex Ollé)

a la Sèquia Major. També és remarcable la data, ja que la majoria de citacions corresponen a la dispersió postnupcial (Clavell 2002).

2011. Monsià. Pont de Través, Delta de l'Ebre, Sant Jaume d'Enveja. Hi ha fotografies. 6 exemplars tipus femella el 4 de desembre. (Aleix Comas, Ponç Feliu).

(Nota dels editors: El portal ornitho.cat recull diverses observacions a la zona entre el 13 de novembre [3 exemplars a El Clot; Miquel Vall-llosea Camps] i el 22 de gener [2 exemplars tipus femella; Àlex Mascarell], essent la citació homologada el màxim nombre d'exemplars observats.)

2013. Tarragonès. Sèquia Major, Vila-seca i Salou. Hi ha fotografies. 1 exemplar femella el 3 d'abril (Camil Albert).

Puffinus gravis (4/4)

Baldriga capnegra

Exemplar davant les costes del Cap de Creus, on es va veure atret per descarts de peix en el transcurs d'una sortida ornitològica. Citació ben documentada que resulta ser la quarta citació homologada, fet que demostra l'escassetat a casa nostre. Altre cop s'observa en la primera meitat d'any, lluny de les dates típiques de l'Atlàntic peninsular, i que són atribuïts a exemplars no reproductors que passarien l'estiu austral al Mediterrani o en altres punts de l'hemisferi nord (Arcos 2005).

2011. Alt Empordà. 8 milles mar endins des de Cadaqués. Hi ha fotografies. 1 exemplar el 16 d'abril (Molts observadors, remesa per Àlex Ollé).

▲ Foto 5 Rasclet *Podiceps pusilla*. Castell - Platja d'Aro, Baix Empordà. Abril de 2013. (Rosa Matesanz)

Podiceps auritus (14/12)

Cabussó orellut

Es tracta del registre hivernal més primerenc homologat fins ara a Catalunya, ja que anteriorment la dada més primerenca era de l'11 de desembre. L'individu en qüestió no va completar la hivernada als Aiguamolls de l'Empordà.

Fins al moment, les dades homologades només fan referència als Aiguamolls de l'Empordà, el delta del Llobregat i el delta de l'Ebre, i només es presenta regularment en els darrers anys a la badia dels Alfacs (delta de l'Ebre), on manquen moltes dades per sotmetre a homologació.

2012 Alt Empordà. Les Llaunes, La Massona i La Rogera, Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà. Hi ha fotografies. 1 exemplar d'edat indeterminada entre el 2 i el 16 de novembre de 2012 (Oriol Clarabuch, Ponç Feliu, Dani Valverde, Gerard Carbonell, Joan Ventura).

Aquila adalberti (4/4)

Àguila imperial ibèrica

Prèviament al 2010 existeixen a Catalunya un total de cinc citacions, amb tan sols una d'elles homologada. En el període 2010-2014, hi ha un total de deu citacions més, tres d'elles publicades en el present informe. Amb tot, alguns d'aquests exemplars han produït duplicitats, i al fi, poden referir-se tots ells a un mínim de quatre exemplars. L'actual tendència d'aparició alcista a Catalunya, pot tenir continuïtat en el futur, ja que la població peninsular s'ha multiplicat per tres en els darrers 15 anys (http://www.magrama.gob.es/es/prensa/140201%20Aguila%20Imperial%20Ib%C3%A9rica_tcm7-314125_noticia.pdf), augmentant molt el nombre d'individus no reproductors. Donat els seus costums carronyaires, els exemplars dispersius tendeixen a seguir als voltors negres *Aegypius monachus* en la seva recerca d'aliment (PRVNP 2010). El constant trànsit dels necròfags que ja es dona entre el centre peninsular i el Prepirineu,

▲ Foto 4 Àguila imperial ibèrica *Aquila adalberti*. Abella de la Conca. 18 de Març de 2010. (Frank Dröge)

evidència una entrada de juvenils i immadurs vora punts d'alimentació artificial.

2010. Pallars Jussà. Abella de la Conca. Hi ha fotografies. 1 exemplar de 2n any en un canyet per a Trencalòs el 18 de març de 2010 (Frank Dröge, Steve West).

2012. Pla d'Urgell. Serra de Bellmunt, Agramunt. Hi ha fotografies. 1 exemplar de 2n any calendari l'11 de setembre (Isabel Oltra Juste).

2013. Pallars Jussà. Abella de la Conca. No hi ha fotografies. 1 exemplar juvenil el 9 i 21 d'agost (Mario Álvarez Keller).

Podiceps pusilla (16/16)

Rasclet

S'homologuen 7 citacions del segle XXI de 4 anys diferents, totes a l'abril, fet que sembla confirmar aquest mes com el millor per a detectar aquesta espècie en migració a Catalunya. Sobresurten els 3 exemplars observats a la Sèquia Major el 5 d'abril de 2011, al tractar-se de la citació migratòria més nombrosa homologada fins ara. Es publiquen també, dades referents a exemplars naturalitzats al Museu de Zoologia de Barcelona, on destaca l'observació del Baix Llobregat de 1920, per ser en data plenament hivernal.

Encara manca per validar un bon nombre de cites publicades, que ajudaran a establir millor la seva fenologia migratòria. Així mateix, també manquen per rebre els casos de reproducció confirmada dels darrers anys als Aiguamolls de l'Empordà.

1920. Baix Llobregat. El Remolar, Delta del Llobregat. 1 exemplar de primer any caçat el 15 de desembre (San-

◀Foto 7 Escuraflassons becgròs *Phalaropus fulicarius*. Pantà d'Utxesa, 26 de febrer de 2012, (Fran Tralalon)

tiago Novellas Bofill). L'espècimen es conserva naturalitzat al Museu de Zoologia, Barcelona. Número de referència: MZB82-4249.

1988. Baix Ebre/Montsià. Finca Ronalons, Delta de l'Ebre. 1 exemplar de segon any calendari caçat el 24 d'abril. Es desconeix el recol·lector. L'espècimen es conserva naturalitzat al Museu de Zoologia, Barcelona. Número de referència: MZB88-0074.

1994. Baix Empordà. Platja d'Aro. 1 exemplar Euring 6 recol·lectat pel Grup Català d'Anellament el mes d'abril. L'espècimen es conserva naturalitzat al Museu de Zoologia, Barcelona. Número de referència: MZB94-0410.

2005. Vallès Occidental. Bassa del Gurugú, Montcada i Reixac. Hi ha fotografies. 1 exemplar el 30 d'abril (Xavier Larray).

2008. Montsià. Riet Vell, Amposta, Parc Natural del Delta de l'Ebre. Hi ha fotografies. 1 exemplar el 26 i 27 d'abril de 2008 (Joan Barrachina i Pablo Galiano).

2011. Baix Empordà. Desembocadura del Ridaura, Castell - Platja d'Aro. Hi ha fotografies. 1 exemplar el 2 d'abril de 2011 (Carlos Álvarez-Cros).

2011. Tarragonès. Sèquia Major, Vila-seca. Hi ha fotografies. 1 exemplar del 5 al 26 d'abril de 2011 (Marcel Gil-Velasco i Albert Cama).

2011. Tarragonès. Sèquia Major, Vila-seca. Hi ha fotografies. 1 exemplar el 5 d'abril de 2011 (Joan Ferrer, Albert Cama, Josep Tantull i Roser Solé).

2011. Tarragonès. Sèquia Major, Vila-seca. Hi ha fotografies. 1 exemplar del 5 al 22 d'abril de 2011 (Joan Ferrer, Albert Cama, Josep Tantull i Roser Solé).

2013. Baix Empordà. Desembocadura del Ridaura, Castell - Platja d'Aro. Hi ha fotografies. 1 exemplar de 2n any el 28 i 29 d'abril de 2013 (Rosa Matesanz; Dani Roca i Joan Ventura).

Phalaropus fulicarius (3/3)

Escuraflassons becgròs

Segona citació homologada pel CAC, encara que es té constància de 10 registres més a Catalunya. Com gairebé totes, la observació que ens ocupa fa referència al període d'hivern, quan l'espècie és més propícia a aparèixer (principalment entre els mesos de novembre i febrer). El mateix succeeix en altres punts del Mediterrani ibèric (Tirado & García 2014). A més, la localització de la cita (a l'interior de Catalunya) encaixaria amb el patró d'una possible arribada d'exemplars provinents de l'oest empesos per les tempestes Atlàntiques que desplacen aquesta espècie (d'hàbits pelàgics durant l'hivern) cap a l'interior de la Península Ibèrica.

2012. Segrià. Pantà d'Utxesa, Torres de Segre. Hi ha fotografies. 1 exemplar de 1r hivern del 20 al 24 de febrer (Francesc Moncasí).

Stercorarius longicaudus (5/5)

Paràsit cuallarg

Curiosament, es recullen dues observacions en un mateix any d'una espècie de la qual no rebíem dades des de l'any 1997. Tanmateix, el fet que una correspongui a un adult en pas pre-nupcial i l'altra a un exemplar juvenil al post-nupcial fa pensar més en una casualitat que no pas en un fenomen concret. Sí que resulta sorprenent que tots dos exemplars foren detectats terra endins i no pas des d'una embarcació.

La data en què s'observà l'exemplar adult a les Basses d'en Coll podria semblar tardana, però quadra amb una dada prèvia homologada a la costa de Barcelona i amb la fenologia general d'una espècie que cria a la tundra.

La citació de l'exemplar juvenil constitueix la segona en pas post-nupcial (totes dues a l'interior) però la primera d'un exemplar de primer any.

◀ **Foto 8** Somorgollaire *Uria aalge*. Platja de Castelló d'Empúries, Alt Empordà. 13 de desembre de 2012. (Jordi Vives)

2013. Baix Empordà. Basses d'en Coll, Pals. Hi ha fotografies. 1 exemplar adult en vol el 2 de juny (Xavier Idígora i Planas i Jaione Echarte).

2013. Vallès Occidental i Baix Llobregat. Gallecs, Mollet del Vallès i Platja de Ca l'Arana, Delta del Llobregat, el Prat de Llobregat. Hi ha fotografies. 1 exemplar juvenil el 27 d'agost a Gallecs (Joan Bernils i Alfred Vázquez) i el 28 d'agost a la Platja de Ca l'Arana (Ferran López).

Uria aalge (5/4)

Somorgollaire

Es tracta només de la quarta citació homologada d'aquesta espècie a Catalunya i la segona a la badia de Roses, a l'Alt Empordà. Totes les observacions es concentren a la Província de Girona en període hivernal, exceptuant una cita en pas del Baix Empordà el 5 d'abril de 2008, el que sembla indicar que la raríssima hivernada d'aquesta espècie al Mediterrani occidental, està associada al Golf de Lleó i la seva àrea d'influència.

2012. Alt Empordà. Platja de Castelló d'Empúries i Sant Pere Pescador. Hi ha fotografies. 1 exemplar de 1r hivern el 13 (Jordi Vives) al 28 de desembre (Aleix Comas).

Larus delawarensis (9/9)

Gavina de Delaware

Es tracta de la vuitena i novena citació homologada d'una espècie molt rara i irregular que no s'observava a Catalunya des de 2008. Les dues observacions coincideixen en data amb les d'altres anys. Pel que fa a les observacions hivernals, entre el 9 i el 20 de febrer s'han produït 4 de les 9 observacions homologades d'aquesta espècie (comptant l'exemplar de 2005 a la desembocadura del Ridaura, al Baix Empordà). Aquest mateix exemplar va romandre fins a l'abril, mes en el que es concentren 2 observacions més, curiosament totes dues el 12 d'abril.

2012. Gironès. Abocador de Solius, Llagostera. Hi ha fotografies. 1 exemplar de 1r hivern el 18 i 19 de febrer (Carlos Álvarez-Cros).

2012. Baix Ebre. Deltebre. Hi ha fotografies. 1 exemplar de 2n any calendari el 12 d'abril (Ricard Gutiérrez).

Larus argentatus (75/75)

Gavià argentat de potes roses

Es recullen 17 observacions, 5 al Port de Tarragona, 11 a l'abocador de Solius i 1 al Port de Barcelona, localitats en què l'espècie ja havia estat detectada anteriorment; en el cas de Solius i Tarragona amb regularitat (veure Cama 2014).

Tot i ser el tàxon considerat rar a Catalunya amb més cites homologades, les dificultats que presenta la seva identificació recomanen mantenir-lo a la llista d'espècies homologables pel CAC, així com el fet que només sigui regular en aquestes dues localitats i detectat per un nombre molt baix d'observadors.

2009. Tarragonès. Port de Tarragona, Tarragona. Hi ha fotografies. 1 exemplar de 1r hivern del 18 d'octubre de 2009 al 27 de març de 2010 (Albert Cama i Camil Albert).

2009. Tarragonès. Platja del Miracle i Port de Tarragona. Hi ha fotografies. 1 exemplar de 1r hivern del 28 de novembre al 10 d'abril (Albert Cama).

2010. Tarragonès. Port de Tarragona, Tarragona. Hi ha fotografies. 1 exemplar de 1r hivern del 10 de gener al 13 de març (Albert Cama).

2010. Tarragonès. Port de Tarragona, Tarragona. Hi ha fotografies. 1 exemplar adult del 28 de febrer al 13 de març (Albert Cama).

2010. Tarragonès. Port de Tarragona, Tarragona. Hi ha fotografies. 1 exemplar adult del 12 al 14 de setembre (Raül Aymí i Albert Cama).

2011. Gironès. Abocador de Solius, Llagostera. Hi ha fo-

◀Foto 11 Moquiter ibèric *Phylloscopus ibericus*. Estany de Palau, Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, Alt Empordà. 11 de març de 2012 (Miguel Ángel Fuentes)

tografies. 1 exemplar de 1r hivern el 15 i 16 de gener (Carlos Álvarez-Cros).

2011. Gironès. Abocador de Solius, Llagostera. Hi ha fotografies. 1 exemplar de 2n hivern el 29 de gener (Carlos Álvarez-Cros).

2011. Gironès. Abocador de Solius, Llagostera. Hi ha fotografies. 1 exemplar de 4t hivern o adult el 6 de febrer (Carlos Álvarez-Cros).

2011. Gironès. Abocador de Solius, Llagostera. Hi ha fotografies. 1 exemplar de 1r hivern el 12 de febrer (Carlos Álvarez-Cros).

2011. Gironès. Abocador de Solius, Llagostera. Hi ha fotografies. 1 exemplar de 1r hivern el 26 de febrer (Carlos Álvarez-Cros).

2011. Gironès. Abocador de Solius, Llagostera. Hi ha fotografies. 1 exemplar de 1r hivern el 5 de març (Carlos Álvarez-Cros).

2011. Gironès. Abocador de Solius, Llagostera. Hi ha fotografies. 1 exemplar adult el 26 de març (Carlos Álvarez-Cros).

2012. Gironès. Abocador de Solius, Llagostera. Hi ha fotografies. 1 exemplar de 1r hivern el 7 de gener (Carlos Álvarez-Cros).

2012. Barcelonès. Maremàgnum, Port de Barcelona, Barcelona. 1 exemplar de 1r hivern entre el 27 de gener i el 9 de febrer (Marcel Gil-Velasco i Albert Cama).

2012. Gironès. Abocador de Solius, Llagostera. Hi ha fotografies. 1 exemplar de 2n hivern el 30 de desembre (Carlos Álvarez-Cros).

2013. Gironès. Abocador de Solius, Llagostera. Hi ha

fotografies. 1 exemplar adult l'1 de juny (Carlos Álvarez-Cros).

2014. Gironès. Abocador de Solius, Llagostera. Hi ha fotografies. 1 exemplar adult el 12 d'abril (Carlos Álvarez-Cros).

***Larus marinus* (8/8)**

Gavinot

S'homologa una nova observació corresponent a un 1r hivern en període hivernal, igual que en 5 de les 7 citacions homologades prèviament. El baix nombre de citacions podria deure's a que alguns exemplars passin desapercibuts i no tant a la raresa de l'espècie a la costa catalana. Cal destacar que, malgrat les visites periòdiques al Port de Tarragona per part de diversos observadors, l'exemplar només va ser detectat en una ocasió, de manera que, al moure's cap a alguna altra zona menys prospectada, no es va tornar a detectar.

2013. Tarragonès. Port de Tarragona, Tarragona. Hi ha fotografies. 1 exemplar de 1r hivern el 14 de desembre (Camillo Albert i Pau Garcia Campderròs).

***Lanius senator badius* (7/7)**

Capsigrany balear

Una nova citació homologada corresponent al litoral durant el pas pre-nupcial, concretament a mitjans d'abril, coincidint amb el pic de migració d'aquest tàxon (Gargallo *et al.*, 2011). Tot i les poques cites homologades fins al moment, es considera que es tracta d'una subespècie de presència regular en pas pre-nupcial, encara que pot passar fàcilment desapercibuda.

◀ **Foto 12** Bosqueta pàl·lida occidental *Iduna opaca*. Barra del Trabucador, Delta de l'Ebre, Sant Jaume d'Enveja, Montsià. 10 de maig de 2011. (Juan Bécares)

2011. Montsià. Delta de l'Ebre, Sant Jaume d'Enveja. Hi ha fotografies. 1 femella probablement de 2n any el 20 d'abril de 2011 (Josep Tantull i Roser Solé).

***Phylloscopus ibericus* (16/15)**

Mosquiter ibèric

Es recullen 8 observacions d'aquest tàxon ibèric. És destacable com cada cop és detectat a més localitats catalanes tot i que el Delta del Llobregat acumula 4 de les 8 observacions. Destaca, també, les dues citacions al mes de maig, gairebé un mes més tard del seu període migratori habitual durant el mes de març i fins a mitjans d'abril. Especialment, la dada referent a un exemplar cantant durant diversos dies a Sant Quirze del Vallès en un hàbitat de cria similar al que l'espècie fa servir habitualment, fa pensar en una possible reproducció eventual a Catalunya. Caldrà estar atents en aquest sentit. Val a dir que el cant d'aquest exemplar va ser enregistrat i posteriorment sotmès al CAC. És previsible que amb la tecnologia disponible avui en dia augmenti el número de submissions d'aquest tipus.

2008. Baix Llobregat. El Remolar, Delta del Llobregat, Viladecans. Hi ha fotografies. 1 exemplar adult capturat per a l'anellament el 6 d'abril de 2008 (Marcel Gil-Velasco i Manolo García).

2011. Baix Llobregat. El Remolar, Delta del Llobregat, Viladecans. Hi ha fotografies. 1 exemplar de 2n any capturat per a l'anellament el 5 de març de 2011 (Joan Castelló i Marcelo Brongo).

2011. Baix Llobregat. Ca l'Arana, Delta del Llobregat. Hi

ha fotografies. 1 exemplar a la llera del Riu Llobregat el 17 de març de 2011 (Marcel Gil-Velasco i Sylvia Ortega).

2012. Alt Empordà. Estany de Palau, Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà. Hi ha fotografies. 1 exemplar capturat per a l'anellament l'11 de març de 2012 (Miguel Àngel Fuentes).

2013. Vallès Occidental. Sant Quirze del Vallès. Hi ha fotografies i enregistrament sonor. 1 exemplar cantant del 17 al 20 de maig (Paco Martínez, Joan Elies i Josep López).

2013. Tarragonès. Sèquia Major, Vila-seca i Salou. Hi ha fotografies. 1 exemplar Euring 5 capturat per a l'anellament el 7 d'abril (Raül Aymí, Miquel Àngel Garcia, Bernat Garcia i Sidney Martin).

2014. Baix Llobregat. La Vidala, Delta del Llobregat, Viladecans. Hi ha fotografies i enregistrament sonor. 1 exemplar d'edat indeterminada el 4 d'abril (Marcel Gil-Velasco).

2014. Montsià. L'Alfacada, Delta de l'Ebre, Sant Jaume d'Enveja. Hi ha fotografies. 1 exemplar de 2n any calendari capturat per a l'anellament el 19 d'abril i recapturat el 20 d'abril (Pere Josa Anguera, Ricky McCloud i David Bigas).

***Iduna opaca* (4/4)**

Bosqueta pàl·lida occidental

Tercer i quart registre homologat pel CAC per a aquesta espècie endèmica del nord-oest d'Àfrica i sud de la Península Ibèrica. Ambdues observacions, ben documentades amb fotografies i dades biomètriques, fan referència clarament a exemplars en pas prenupcial per a aquesta espècie estival que arriba a la Península entre finals d'abril i sobretot el mes de maig. És important remarcar la dificultat de diferenciar

◀Foto 13 Boscarla d'aigua *Acrocephalus paludicola*. Estany de Palau, Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, Alt Empordà. 6 d'abril de 2010. (Stephen Menzie).

aquesta espècie d'altres bosquetes molt similars com la bosqueta pàl·lida oriental (*Iduna pallida*), o inclús no són infreqüents les confusions amb exemplars pàl·lids de bosqueta vulgar (*Hippolais polyglotta*). Recomanem atendre a tots els criteris d'identificació descrits com la biometria (en especial l'amplada del bec), coloració, cant... (veure per exemple Svensson 2009; Kennerley & Pearson 2010).

2006. Alt Empordà. Estany de Palau. Hi ha fotografies. 1 exemplar Euring 4 anellat el 16 de maig de 2006 (Sergi Sales).

2011. Montsià. Punta de la Banya, Sant Carles de la Ràpita, Parc Natural del Delta de l'Ebre. Hi ha fotografies. 1 exemplar Euring 4 primer vist i posteriorment anellat el 10 de maig (Pep Arcos, Manolo García, Albert Cama, Juan Bécares, David Bigas et al.).

Acrocephalus paludicola (21/19)

Boscarla d'aigua

S'accepten catorze noves observacions, dotze de les quals corresponen al pas prenupcial, entre finals de març i finals d'abril. S'homologuen per primer cop, dues observacions en pas postnupcial, quan l'espècie és més escassa. Destaca l'observació de la Segarra per tractar-se d'una citació d'interior, fet que concorda amb el patró d'aparició de l'espècie durant la migració de tardor a la resta de la península. Com és habitual en aquesta espècie, la majoria d'observacions provenen de captures per a l'anellament.

2008. Montsià. Salines de Sant Antoni, Parc Natural del Delta de l'Ebre, Amposta. Hi ha fotografies. 1 exemplar Euring 4 el 25 d'abril de 2008 (Joan I. Barrachina, Laurent Emily, Rosemary Edmunds).

2010. Alt Empordà. Estany de Palau, Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà. Hi ha fotografies. 1 exemplar Euring 4 anellat el 31 de març (Miguel Àngel Fuentes).

2010. Alt Empordà. Estany de Palau, Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà. Hi ha fotografies. 1 exemplar Euring 4 anellat el 6 d'abril de 2010 (Stephen Menzie, Oriol Clarabuch).

2010. Alt Empordà. Estany de Palau, Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà. Hi ha fotografies. 1 exemplar Euring 4 anellat el 9 d'abril de 2010 (Oriol Clarabuch).

2010. Alt Empordà. Estany de Palau, Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà. Hi ha fotografies. 1 exemplar Euring 4 anellat el 12 d'abril de 2010 (Stephen Menzie).

2010. Montsià. Ribera sud del riu Ebre, entre Deltebre i la desembocadura, Amposta. Hi ha fotografies. 1 exemplar Euring 4 el 13 d'abril de 2010 (Vegard Bunes, Oyvind Johannessen).

2010. Alt Empordà. Estany de Palau, Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà. Hi ha fotografies. 1 exemplar Euring 4 anellat el 17 d'abril de 2010 (Stephen Menzie).

2011. Segarra. Riu Ondara a Hostalets, Ribera d'Ondara. Hi ha fotografies. 1 exemplar Euring 3 anellat l'11 d'octubre de 2011 (Òscar Pérez Petrus)

2011. Alt Empordà. Estany de Palau, Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà. Hi ha fotografies. 1 exemplar Euring 4 anellat l'1 d'abril de 2011 (Miguel Àngel Fuentes).

2011. Alt Empordà. Estany de Palau, Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà. Hi ha fotografies. 2 exemplars Euring 4 anellats el 14 d'abril de 2011 (Oriol Clarabuch).

2012. Alt Empordà. Estany de Palau, Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà. Hi ha fotografies. 2 exemplars Euring 4, 1 posteriorment anellat, el 10 d'abril de 2012 (Miguel Àngel Fuentes).

2012. Baix Ebre. Canal Vell, Parc Natual del Delta de l'Ebre, Amposta. Hi ha fotografies. 1 exemplar Euring 3 anellat el 6 de setembre de 2012 (Raül Aymí, Marc Illa).

▲ Foto 14

Papamosques gris balear
Muscicapa striata balearica.
Sèquia Major, Vila-seca
i Salou, Tarragonès
Tarragonès: 8 d'abril de 2012
(Raül Aymí).

Foto 15 ►

Piula grossa *Anthus richardi*.
Illa de Riu, Delta de l'Ebre,
Sant Jaume d'Enveja,
Montsià. 15 d'abril de 2014.
(Thomas Kuppel).

Muscicapa striata balearica (5/5)

Papamosques gris balear

S'accepten dues noves observacions, una de les quals representa el registre homologat més primerenc, ja que la majoria, així com d'altres no tramesos al CAC, es concentren a la primera setmana de maig. Tot i el baix nombre de citacions homologades, tot sembla indicar que es tracta d'un tàxon prou regular a Catalunya, especialment després de llevantades.

Afegir que la subespècie *tyrrhenica*, pròpia de les illes de Còrsega i Sardenya, és extremadament similar a *balearica* però, al tractar-se d'un tàxon igualment homologable, algunes de les observacions s'acceptaran com a *balearica/tyrrhenica*.

2012. Tarragonès. Sèquia Major, Vila-seca i Salou. Hi ha fotografies. 1 exemplar d'edat Euring 4 capturat per a l'anellament el 8 d'abril (Raül Aymí).

2014. Montsià. Barra del Trabucador, Delta de l'Ebre, Sant Jaume d'Enveja. Hi ha fotografies. 1 exemplar el 30 d'abril (Ricard Gutiérrez).

Motacilla alba yarrellii (7/7)

Cuereta blanca endolada

S'inclouen 3 observacions d'un tàxon difícil de delimitar. Tant és així, que el CAC ha decidit seguir recollint informació sobre exemplars que presentin caràcters d'aquest tàxon però homologar-ne només els mascles que no deixin lloc a dubtes. Al butlletí que comprèn aquest noticiari s'hi pot trobar més informació al respecte. Fenològicament, les 3 dades aquí presents encaixen amb un període en què moltes cueretes ja es troben en moviment pre-nupcial.

2011. Montsià. L'Encanyissada, Parc Natural del Delta de l'Ebre, Amposta. Hi ha fotografies. 1 mascle adult el 24 de febrer de 2011 (Xavier Bayer i Pep Guasch).

2012. Baix Ebre. Roquetes. Hi ha fotografies. 1 mascle d'edat indeterminada del 29 de gener al 7 de febrer de 2012 (Raul Valverde).

2013. Baix Llobregat. La Murtra, Delta del Llobregat, Viladecans. Hi ha fotografies. 1 mascle adult a uns camps el 22 de gener de 2013 (Marcel Gil-Velasco).

Anthus richardi (27/16)

Piula grossa

S'homologuen tres observacions de l'Empordà i el Delta de l'Ebre en període plenament hivernal; localitats on, en els darrers anys, sembla que ha esdevingut un hivernant regular en baix nombre. Les dues observacions primaverals es produeixen en dates típiques per l'espècie. Destaca, però, la del Gironès, ja que suposa la primera observació coneguda en aquesta comarca.

2011 Alt Empordà. Prats de Can Comes, Aiguamolls de l'Empordà, Castelló d'Empúries. Hi ha fotografies. 1 exemplar d'edat indeterminada el 2 de gener (Juan Bécares i Jordi Jofre).

2011. Montsià. Illa de Riu, Sant Jaume d'Enveja, Parc Natural del Delta de l'Ebre. Hi ha fotografies. 1 exemplar de 1r hivern el 31 de desembre (Aleix Comas).

2012. Baix Empordà. Mas Pinell, Torroella de Montgrí. Hi ha fotografies. 1 exemplar d'edat indeterminada del 27 de desembre (Daniel Burgas, Xavier Larruy i Jordi Jofre) al 7 de gener (Albert Burgas).

2013. Gironès. Fornells de la Selva. Hi ha fotografies. 1 exemplar d'edat indeterminada el 5 de març (Miguel Àngel Fuentes).

2014. Montsià. Illa de Riu, Delta de l'Ebre, Sant Jaume d'Enveja. Hi ha fotografies. 1 exemplar de 2n any calendari el 15 d'abril (Thomas Kuppel).

▲ Foto 16 Grasset de costa *Anthus petrosus*. Meda Gran, L'Estartit, Baix Empordà. Gener de 2012. (Albert Burgas)

▲ Foto 17 Sit blanc *Plectrophenax nivalis nivalis*. Malgrat de Mar, Maresme. Novembre de 2012. (Marcel Gil Velasco)

Anthus petrosus (3/3)

Grasset de costa

Dues observacions en dates plenament hivernals, com es correspon amb la majoria de referències d'aquesta espècie a Catalunya. L'hàbitat on es va detectar l'exemplar de les Medes, la zona d'influència de les onades en un sector rocós amb abundància d'algues exposades, és similar a l'hàbitat on se sol trobar en la seva distribució habitual; mentre que l'observació dels Aiguamolls de l'Empordà fou en un sector de salicornar de forta influència marina.

2008. Alt Empordà. La Rubina, Aiguamolls de l'Empordà, Castelló d'Empúries. Hi ha fotografies. 1 exemplar possiblement de 1r hivern el 20 i 21 de desembre (Jordi Martí-Aledo i Àlex Ollé).

2012. Baix Empordà. Meda Xica i Meda Gran, Illes Medes, L'Estartit. Hi ha fotografies. 1 exemplar probablement de 1r hivern entre el 12 i el 18 de gener de 2012 (Ricard Gutiérrez, Aïda Tarragó, Àlex Lorente, Albert Burgas, Oriol Clarabuch, Aleix Comas i Ponç Feliu).

Plectrophenax nivalis (22/20)

Sit blanc

Es recullen tres observacions referents a 4 exemplars en dues localitats i dates típiques de l'espècie. Sorpren l'absència de dades procedents d'hàbitats muntanyosos, on l'espècie també sembla aparèixer de forma regular. Cal afegir que la observació de l'exemplar de la Platja de la Pomerada constitueix el primer en ser identificat a nivell subespecífic a Cata-

lunya i la dada de 1960 a la província de Barcelona prové de la revisió que el CAC està fent de les col·leccions del Museu de Zoologia de Barcelona. Aquesta dada constitueix, a partir d'ara, la primera citació de l'espècie a Catalunya.

1960. Província de Barcelona. L'exemplar es conserva al Museu de Zoologia, Barcelona. 1 exemplar femella de 1r hivern caçat i naturalitzat. Número de referència: MZB87-0418.

2011. Montsià. Barra del Trabucador, Parc Natural del Delta de l'Ebre, Amposta. Hi ha fotografies. 2 exemplars, 1 mascle probablement adult i 1 d'edat i sexe indeterminats el 28 de novembre de 2011 (Marc Rovira).

2012. Maresme. Platja de la Pomerada, Malgrat de Mar. Hi ha fotografies. 1 exemplar de la subespècie nominal femella d'edat indeterminada el 10 (Robert Manzano) i l'11 de novembre (Josep Bujons).

Citacions no acceptades

Baldriga grisa *Puffinus griseus*. Aigües catalanes, Port de Barcelona. 1 exemplar el 12 d'abril de 2013. La fotografia remesa correspon a un exemplar fosc de baldriga balear *Puffinus mauretanicus*.

Cuereta blanca endolada *Motacilla alba yarrellii*. Camps de Cal Roc, el Prat de Llobregat, Baix Llobregat. 1 exemplar el 14 de març de 2011. L'exemplar presenta una coloració estranya que no encaixa del tot amb el tàxon proposat.

Cuereta blanca endolada *Motacilla alba yarrellii*. Pantà de Camelis, Torres de Segre, Segrià. 2 exemplars el 13 de gener

de 2013. Amb la fotografia aportada no es pot confirmar que es tracti del tàxon proposat.

Cuereta blanca endolada *Motacilla alba yarrellii*. Fornells de la Selva, Gironès. 1 exemplar l'1 de març de 2012. L'exemplar presenta característiques d'híbrid amb cuereta blanca vulgar *Motacilla alba alba*.

Mosquiter ibèric *Phylloscopus ibericus*. Estany d'Ivars – Vila-sana, Ivars d'Urgell, Pla d'Urgell. 1 exemplar capturat per a l'anellament el 26 d'agost de 2008. La fotografia remesa correspon a un mosquiter de passa *Phylloscopus trochilus*.

Mosquiter ibèric *Phylloscopus ibericus*. Parc de Montjuïc, Barcelona, Barcelonès. 1 exemplar el 19 de març de 2011. No se sent reclamar. Es considera que sense reclam no es pot descartar un mosquiter comú *Phylloscopus collybita*.

Mosquiter ibèric *Phylloscopus ibericus*. Estany de Palau, Aiguamolls de l'Empordà, Alt Empordà. 1 exemplar capturat per a l'anellament el 15 de març de 2010. Les mesures biomètriques trameses al CAC no encaixen amb l'espècie proposada.

Mosquiter ibèric *Phylloscopus ibericus*. Obaga del Montsec de Rúbies. Llimiana, Pallars Jussà. 1 exemplar el 20 d'abril de 2010. L'exemplar només va ser sentit. No es van remetre enregistraments sonors ni una descripció del cant.

Errades i aclariments d'informes anteriors

Tercer Informe del Comitè Avifaunístic de Catalunya: 2014

Siseta cendrosa *Xenus cinereus*. La il·lustració que acompanyava l'observació del 14 de maig de 2011 a la platja de ca l'Arana, delta del Llobregat, Baix Llobregat, va ser publicada per error i atribuïda també erròniament a Olivier Lалуque, quan en realitat el seu autor és en Jorge Jiménez. Tot i que va ser retirada i ja no és present a la versió descarregable d'aquest informe, volem demanar disculpes per les molèsties que hagi pogut causar aquest malentès.

Agraïments

Volem agrair als ornitòlegs catalans i d'arreu que ens han fet arribar les seves observacions d'ocells rars a Catalunya, tot contribuint a l'elaboració del present informe i al coneixement que d'aquestes espècies es té al nostre país. Gràcies també als autors de les fotografies que il·lustren l'informe per haver-les cedit de forma totalment desinteressada. Estem segurs que la seva inclusió ens farà guanyar lectors.

Volem agrair també al Museu de Ciències Naturals de Barcelona les facilitats que ens ha donat a l'hora d'estudiar els espècimens de la seva col·lecció, especialment al Javier Quesada.

Referències

Arcos, J.M. (2005). Baldriga grisa *Puffinus griseus*. In Gutiérrez et al. 2005. Ocells rars a Catalunya 2004. *Anuari d'Ornitologia de Catalunya 2001*. Pp. 355. Institut Català d'Ornitologia. Barcelona.

Clavell, J. (2002). *Catàleg dels Ocells dels Països Catalans. (Catalunya, País Valencià, Illes Balears, Catalunya Nord)*. Bellaterra: Lynx Edicions.

Copete, J. L., Lorenzo, J. A., Amengual, E., Bigas, D., Fernández, P., López-Velasco, D., García-Tarrasón, M. (2015). Observaciones de Aves Raras en España, 2012 y 2013. *Ardeola*, 62(2), 453–508.

De Juana, E. (2006). *Aves raras de España: un catálogo de las especies de presentación ocasional*. Lynx Edicions, Bellaterra.

Kennerley, P., & Pearson, D. (2010). *Reed and bush warblers*. A&C Black. London.

Luque, Q., García, M. (Coord.) (2009). *Anuario Ornitológico de Castellón 2008*, Vol. 6. <http://www.internatura.org/aocvr>

Sangster, G., Collinson, J.M., Crochet P. A., Knox, A.G., Parkin, D.T., Voiter, S. (2012). Taxonomic recommendations for British birds: eighth report. *Ibis* 147: 821-826.

Sangster, G., Collinson, J.M., Crochet P. A., Knox, A.G., Parkin, D.T., Voiter, S. (2013). Taxonomic recommendations for British birds: ninth report. *Ibis* 155: 898-907.

Sangster, G., Collinson, J. M., Crochet, P. A., Knox, A. G., Parkin, D. T., & Voiter, S. C. (2015). Taxonomic recommendations for Western Palearctic birds: tenth report. *Ibis*, 157, 193–200.

Svensson, L. (2009). Identification of Western and Eastern Olivaceous, Booted and Sykes's Warblers. *Birding World* 14(5): 192-219.

Tirado, M. (ed.) (2011). *Anuario Ornitológico de la Comunidad Valenciana 2009*. Internatura. Castellón. <http://www.internatura.org/aocv>

Tirado, M. & García, M. (ed.) (2014). *Anuario Ornitológico de la Comunidad Valenciana 2010*. Internatura. Castellón •